

גליון חלקי לימי בין הזמנים

סיכום הדף היומי גפ"ת, ומבחני "לדעת"

תמצית הש"ס

גליון מספר 74 עירובין נ"ו. - ס"ט:

לפרטים-

052722282

נ"ו, כל עיר שאין בה ירק אין ת"ח רשאי לדור בה, ודווקא שם וכרשין אבל שאר ירוקות מזיקים לגוף, וי"מ ששום וכרשין מזיקים ושאר הירקות מועילים, וצנן עליו מזיקים והאמהות מועילים, ואם אין ביניהם. בין כל אחד מהם לכפר האמצעי חיון ששואים שהוא ובימות הגשמים מזיק, רש"י. וכתבו התוס' (ד"ה כאן) שמשמש שרש"י שהעלים לעולם קשים והאמהות יפת רך בימות החמה. ודעת התוס' העלים והאמהות אחד מועיל בימות החמה והשני בימות הגשמים. וי"ג הא והא בעלים אבל אמהות לעולם מועילים.

כל עיר שיש בה מעלות ומורדות אדם ובהמה שבה מזקינים בחצי ימיהם מפני הטורה.

ריבוע עיר - מרבעים את העיר לפי ריבוע העולם ולא באלכסונו של עולם, (לרבי יוסי ביום הארוך החמה זורחת ושוקעת בצד צפון, וביום הקצר בצד דרום, וכשהימים והלילות שוים היא זורחת באמצע מזרח ושוקעת באמצע מערב, ורב משרשי חולק על כללים אלו. עוד מבאר הגמרא מתי מתחילה כל תקופה, וכמה אורכה).

נ"ז: **דרך ריבוע העיר והתחום** - עיר שיש בה אלפים אמה על אלפים אמה והיא עגולה, בתחילה מרבע את העיר, ואח"כ אינו מודד אלפים אמה מקרנות העיר באלכסו', מפני שהוא מפסיד את הזווית שבון שאלכסון של אמה הוא אמה וב' חומשי אמה נמצא שבצדי העיר יש רק אלף והק"ח אמות. אלא רואים כמו שמניח בקרן העיר טבלה של אלפים אמה על אלפים אמה וכן בשאר הצדדים, נמצא משתכר באלכסונה ארבע מאות אמה ע"י ריבוע העיר, ועוד ח' מאות אמה ע"י ריבוע התחום, (דאף שעגול הנמצא בתוך ריבוע הריבוע הוא רבע יותר מן העיגול, מ"מ כל אמה מרובעת היא אמה וב' חומשי אמה באלכסון. נ"ז).

ערי הלויים מגרשיהם ותחומם -

אמר ר"א ברבי יוסי תחום ערי הלויים הוא אלפים אמה צא מהם אלף אמה מגרש (דכתיב "מקור העיר וחוצה אלף אמה סביב), נמצא מגרש רביע והשאר שדות וכרמים.

לרבא איירי בעיר עגולה אלפים אמה על אלפים אמה, ויש כאן ל"ו ריבועים של אלף אמה כולל העיר עצמה, וריבוע העיר הוא ט' ריבועים, שכיון שהעיר עגולה גם הריבוע עגול, וריבוע יתר על העגול רביע (בין בהקף בין בשטח. תרד"ה כחה). נמצא העיר וריבועה "ב' ריבועים שהם שלשה רבעים מט"ו, והעיר עצמה היא ג' ריבועים, נמצא ריבוע העיר ט' ריבועים שהם רביע מט"ו, ואף שם שמרבעים את העיר מ"מ מציבות אין שם בתים וזה נחשב מגרשי הערים.

נ"ח: לאביי איירי נמי בעיר של אלף אמה, והעיר עגולה, ונמצא ריבוע העיר ו' ריבועים של אלף אמה (כמו כללי החשבון לרבא) שהם רביע מכ"ד.

לרבינא איירי בעיר מרובעת אלפים אמה על אלפים אמה, והכונה שהמגרש של תחומי העיר הוא רבוע, שיה יצא ח' אלפים, ותחומיין והקרנות יחד שוה ל"ב. דעת רש"י שגם לרבינא נותנים מגרש לקרנות, אבל דעת התוס' (ד"ה מאז) שלרבינא אין נותנים מגרש לקרנות.

ולרב אשי הכונה שהמגרש של הקרנות הוא רבע מרובעת, ואיירי בעיר עגולה, ואף שמרבעים אותה לרוסיף עליה לענין תחומין ולענין תניה ללויים. כו"מ ב' במציאות היא הי' עגולה. י"ט שילב אשי נותנים מגרש רק לקרנות העיר, וא"כ בכל עיר בין גדולה בין קטנה יש ארבעה ריבועים של אלפים על אלף למגרש, וט"ז דאירי כאלו לקרנות. וי"מ דאירי בעיר שהיא אלפים על אלפים, ונותנים מגרש נל לתחומי העיר, והכונה שמשגר הקרנות הוא רבע מקרנות.

לאיזה עיר נותנים קרפף - שיטת ר"מ שנותנים קרפף לכל עיר, ולא מודדים תחום שבת מן העיר ממש, אלא מוחיק ע' אמה ושוריים חציה המשכן ומשם מודד אלפים אמה. ולחכמים לא נותנים קרפף אלא כשיש ב' עיירות סמוכות, ואם הקרפף מתחבר לעיר אחת. שיטת רב הונא שנותנים קרפף לכל עיר, אגוז כתבו התוס' (ד"ה רב הונא) שדווקא לעיר נותנים קרפף, אבל בבית הסמוך לעיר אין נותנים קרפף לבית אלא רק לעיר, ואינו מוטרעב עם העיר אא"י הוא בתוך ע' אמה ושוריים לעיר (שבוה גם אם יש עוד בית בתוך ע' אמה ושוריים לבית זה הם מתעברים לעיר). תרד"ה רב הונא. עוד כתבו תוס' ששתי בתים מתעברים יחד אם אין ביניהם ע' אמה ושוריים. ובאופן זה בתים שאם חלום נחשבים לעיר אחת. עוד כתבו התוס' שהלכה כרב הונא. ושיטת חיי"א רב רב שנותנים קרפף אחד לשתיהם, (ולשיטתו הא דקתני בסיפא דמתני' ששתי עיירות מתחברות יחד ע"י קרפף שיש לכל אחד, זה לשיטת ר"מ, וקמ"ל שיל"מ לשתי עיירות נותנים ב' קרפפות, ולענין אחת נותנים קרפף אע"ג דלא דחיקא תשמשיהו). והמקור ושנייה קרפף לעיר הוא מודקתם "מקרי העיר חוצה" תן חוצה קרפף ואח"כ מדוד.

מבחני "לדעת" בסוף הגליון.
חלוקת דפי הסוכמים והמבונים במוקדי ההפצה. עינת התשובות, וכן רשימות נקודות הפצת המכתבים והסיכומים, בטלפון 0737289669.

ניתן להשיג את גליונות תמצית ואת מבחני "לדעת" על הדף היומי, וכן את גליונות תמצית משנת בורה או קיץ החמה, במייל **אם את** **05272692282@gmail.com** או בנקודות ההפצה.

ניתן להשיג את ד' חלקי תמצית הש"ס על כל הש"ס בחלק מחנויות הספרים, וכן ניתן לקבלם במשלוח עד הבית במחיר 100 ₪ בלבד בטלפון 0537125663.

עלויות הדפסה רבות, ניתן לתרום ב"נדירים פלוס" בקופת "תמצית משנת בורחה".

סיכום הדף היומי גפ"ת, ומבחני "לדעת"

ד' אמות, והתחתון אוהזו כנגד ליבו והעליון כנגד מרגלותיו ובוה המדרון בכל ד' אמות מתמטט בשיעור חצי קונית אדם, אבל הר המתלקט י' מתוך ה' כקרקע חלקה דמי ומודדו מדידה יפה ללא הבלעה ולא קידור, אלא מודד את כל השיפוע. וכתבו התוס' (ד"ה אבל) דה"ה גביא או גברד אם מתלקט י' מתוך ה' מודד את כל השיפוע. **ולישנא בתרא** הר המתלקט י' מתוך ה' מבליע או מקדר, אבל הר המתלקט י' מתוך ד', אומדו, ואם החוט יורד כנגדו מדלגת כל כל השיפוע. תוס' שם.

וכתבו התוס' (שם) שנמצא שלל"ק יש ד' חילוקי דעים במדידת הר וכותל, במתלקט י' מתוך ה' מודד מדידה נגורה ללא הבלעה או קידור, במתלקט י' מתוך ד', עד י' מבליעים וביתר מנ' מקדרים, בלא מתלקט י' מתוך ה' נמצא רבוע השלתי בזה אומדס, אם חוט המשקולת יורד כנגדו אין מודדים את השיפוע כלל. ולל"ב במתלקט י' מתוך ה' מבליע או מקדר, ובמתלקט י' מתוך ד' אומדו, ואם חוט המשקולת יורד כנגדו אין מודדים את מודדים את השיפוע.

אין מקדיין לא בעגלה לערופה לדעת אהה עיר קרובה אל החלל, ולא בערי מקלט שתחום העיר קולט כמו העיר עצמה, מפני שהם של תורה, ולכן מודדים הרים וגאיות כמו קרקע חלקה.

עוד מדיני מדידה -

מוודדים ע"י מומחה – בקי במדידה. רש"י. ור"ח (תוד"ה אין) מפרש שאם יש כנגד העיר הרים וגאיות ובצדדים יש קרקע חלקה מודדים בדרך המכוונת כנגד העיר.

נ"ט: ריבה במקום אחד ומיעט במקום אחר שקרן אחת בולטת יותר מחברתה שומעים למקום שריבה ומצייא את מידת התחום כנגד המרובה, מפני שבעומק לא מתח את החבל כל צרכו וצריך למותחו בכל כוחו. רש"י. והתוס' (ד"ה למקום) מביארים שהולכים לקולא בצד שריבה, אבל בצד שמיעט הולכים לפי מה שמיעט להחמיר כיון שאפשר לתלות זאת בחבלעה וקידורין ובהר המתלקט י' מתוך ה'.

אם אחד המודדים ריבה ואחד מיעט, שומעים למרבה, ובלבד שלא ירבה נמלידת העיר באלכסונה אלא ירבה שיעור גדול שא"א לתלותו במותחית החבל, תולים המעמט לא היה בקי שבקרנות מניחים טבלה של אלפים אמה ומרויחח את האלכסון, אבל אם ריבה יותר מכן אין כמה לתלות. רש"י. ור"ח (שם) מבאר שהמודדים מודדו באותו צד בשני נאמן שונים, ושומעים לאחון מפני שתוליים שתנופשו בתים לעיר.

עבד ושפחה נאנמים לומר עד כאן תחום שבת. שלא אמרו חכמים את הדבר כשגזרו שלא לצאת חוץ לתחום אלא להחמיר על דברי תורה דמדאורייתא לא מיתסרי מידי, וכיון דתחומין דרבנן הולכים בהם לקולא. והתוס' (ד"ה אפילו) מסתפקים אם עבד ושפחה נאנמים לבדם, או רק כשיש עמהם גדול. עיר כתבו התוס' (ד"ה ותחומין) שאף שנשים נאמנות באדורייתא כגון בשחיטה וניקור וחלה, שאני התיב שיה יוכן, ובבדיקת חמץ קטן נאמן כיון שזה בידי, אע"פ שבתחומין אין נאמן, אומנם בבדיקת חמץ אם זה היה דאורייתא לא היו נאנמים כיון שהבדיקה צריכה דקדוק וטורח גדול ויש לחוש לעצלות.

האם אפשר להניח עירוב ושיתוף לעיר שלימה

הגמ' (ס ע) עוברת לעסקו בין עירובי חצרות ושיתופי מנאות, והיינו שכשנבאים לתיר טלטול בעיר המקפת תחיות ואין הר"ר עוברת בה, צריך להניח עירובי חצרות ואח"כ שיתופי מנאות, אמנם עיר של רבים לא לתירו לשפת א"א מלה עיר, כדי שלא תשתכן חרות הר"ר, וכדלוקן.

עיר של יחיד ונעשית של רבים שמתחילה לא היו נכנסים בה תמיד ס' רבוא בני אדם דאינה נחשבת הר"ר כיון דלא דמיא לדגלי מדבר, ונתסופי בה דוריים או נקבעו בה שווקים, מערבים את כולה, ולאזו דווקא בעיר של ירש גלותא שמצויים בה רבים לישול רשות לדון ולהתיר בכורות ולשבת, אלא בכל עיר שנעשית של רבים, שהרי ישראל מצויים בה אצל זה בשבת וביום קדש ושיתוף דיהת. ואם הר"ר עוברת בתוכה (לרש"י הר"ר של ט"ו אמה, ולתוס' (ד"ה עיר) לכו"ע א"א לתקן עיר שיש בה הר"ר תבהט"ו אמה, אלא איירי שאין בה אלא י"א אמה ושליש, ומחוץ לעיר יש הרחוב ש"ו אמה, ובהו יחיה כרה"י גם בתוך העיר), ואין לה חומה וריא הר"ר מפלישים, לרבי יהודה עושב לאו חמישי הצדדים או קורה משני הצדדים ומותר לטלטל באמצע, (וכן הדין לר"י כמי שיש לו ב' בתים מנב' צידי הר"ר, אבל לחכמים אין מערבים הר"ר), אמנם בעיר של רבים והרי היא של רבים זה לא מועיל, דמחילפי ברה"י, אבל בעיר של יחיד מוכחה מילתא.

נ"ט: עירוב כל חצי עיר בפני עצמה -

עיר של יחיד שנעשית של רבים אין מערביה אתה לחצאין, אלא או כולה או מבוי מבוי בפני עצמו, וצריכים לעשות דקה - פתח נמוך בראש כל מבוי, וי"מ מחיצה גבוהה ד' טפחים) בפתח המבוי שמערבים בו גלות דעתם שהם מסתלקים זה מהו, דאי לאו הכי אלו שלא יעירבו אוסרים עליהם.

ללישנא קמא מותר לרב פפא מותר לערבה לחצאין לרחבה, ורק לאורכה אין מערבים, והיינו שאין לחלק את העיר לערב כל צד של הר"ר בפני עצמו, משום שבני שני הצדדים משתמשים באותה הר"ר, והר"ר מחברתם, אבל אם אלו משני צידי הר"ר הספיקים יחד אחד מרבים גופרד מלאי המסכים לראשה השני יהו עירוב, כיון שהם יכולים להסתלק זה מה זה אלא דא שתשת שפתי הר"ר מפלישים, לרבי דס"ט שהחצי חצוינה לא יכולה לערב כלל הפנימית אם אין לפנימית פתח אחר לרה"ר אפילו אם בני הפנימית עירבו לעצמם, מפני שורגל המתורת במקומה אוסרת שלא במקומה, שאני הכא שיכולים לצאת מפתח אחר, ואין לערבה לחצאין ויסקלו בני צד אחד את גרסל מרה"ר, כיון שהר"ר משתמשת שפתיים, ורק בחצרות חצוינה ופנימית סוברים רבנן הפנימית יכולה לסקל גרלה מחצוינה, כיון שעיקר דריסת הרגל בחצוינה היא של החצוינה. (תרד"ה כנאן).

וללישנא בתרא אמר רב פפא שאף רחבה אין מערבים, ואפי' לרבנן שהחצו החצוינה יכולה לערב כלל הפנימית, לראשה התם שיכולים לטגור הדלת בינה לחצוינה יכיון שיערבה לעצמה כופין על מידת סדום שיה יהיה לה היום דריסת רגל בחצוינה, אבל הכא אין סומן ברה"ר לומר על הוינן כל חצי יכול להשתמש. רש"י. והתוס' (ד"ה אבל) כתבו שהחילוק הוא שהר"ר מחצוינה יכולת, משא"כ החצוינה עיקר שימשה לה לבני החצוינה. עוד כתבו התוס' (ד"ה דפנימית) שנותנת לפנימית לצאת לרה"ר דרך החצוינה, ורק אין לה להשתמש בחצוינה, וכן עשית דקה והלחין או לענין שמשיש לאו לענין הלוקן.

עיר שיש לה פתח אחד מערבים את כולה אע"פ שהיא עיר של רבים ועדיין היא של רבים דכיון שאינה מופלשת לא דמיא לדגלי מדבר, ואם היתה האשפה באחד הפתחים ופנימה, אין לערוב ללא עיר.

נ"ח: מודדים בחבל של חמישים אמה, ורוחב חמישים בחמישים", לא פחות מפני שמרבה מפני שהכל קצר יכול למותח, ולא יותר מפני שבעומק מתחם שמכביד באמצע. וכל אחד מניה את החבל כנגד ליבו, רק קבעו חכמים כדי שלא יתן אחד כנגד צוארו והשני כנגד מרגלותיו והתחומים מתמעטים.

מודדים בחבל של אפסיקמא, והיינו נרגילא, וי"מ דיקלא דחד נברא - סיב' שנדל ומסתובב סביב הדקל, וי"א שמודדים בחבל של פשתן, ואף ששלשלאות של ברזל הם הכי טובים למדידה, מ"מ התורה אמרה "וביודי חבל מידה" (והא דכתיב "ובידי האיש קנה המידה") היינו למדידת השריפים. עוד מצינו שלקשירת פרה אדומה היו משתמשים בחבל של מרגל שאם הלך אינו מקבל טוואנה כיון שאינו טווי וארוג. משום מעלה דפרה בענין חבל מניין שאינו מקבל טוואנה. (תרד"ה בחבל הגמגג), ואת בגדי הסוטה היה יוקשרים בחבל של צנרים (ערבה לקפה, וי"מ סיב שנדל ומסתובב סביב הדקל) ומלמדות היו משתמשים בחבל של פשתן).

היה מודד והגיע לגיא מבליעו בחבל של חמישים אמה אע"פ שיש כפדויו יותר מאלפים אמה, וחוזר למידתו, ואם אינו יכול להבליעו אי"כ יצא חוץ לתחום או שהניא מנעקס וכדלחלקן (תוד"ה ואם אין), והולך למקום שיכול להבליעו ומבליעו שם, וחוזר לכנגד העיר וצופה וחוזר למידתו, ובלבד שלא יצא חוץ לתחום. רש"י מבאר שאם הגיא שכנגד חוץ ממשוך חוץ לתחום, לא ימדוד סביב לגיא חוץ לתחום ויחשב כמה יצא חוץ לתחום כדי לדעת היכן כלה התחום בתוך הגיא, מפני שהרואהו מודד יסובו שזה בתוך התחום. והתוס' (ד"ה ובלבד) מפרשים על פירוש זה שבלא הכי א"א לסמוך על מדידה כזו, מפני שכשנכנס לתוך הגיא המדידה היא בשיפוע, ונמצא שהתחום האמיתי קצר יותר מהמדידה, ואין למדוד ע"י שיטת חבל בגיא משפתו אל שפתו כיון שיה יותר מנל אמה). ובאופן אחר מבאר רש"י שהתחום שנתתיב אחרי הגיא, אמנם גיזא הוא יותר מנל אמה, והגיא ממשוך לצדדים מחוץ לתחום, וקאמר שלא ימדוד שם כדי שהרואה לא יחשב שזה בתוך התחום. וכן אם גיזא מעוקב - מסתובב לצד אחר של העיר, וי"מ שהמדרון משופע ונח הליקון, אין מבליעו שם אלא מודד על קידור.

הגיע לגדר -חומת אבנים שנפלה ונעשה של גס גבוה ומשופע ובני אדם הולכים עליו, מבליעו וחוזר למידתו ונכ"ל גבי גיזא, אבל אם הגיע לכותל אומדו והולך לו, דכותל אין תשמישו נח שהוא זקוף יותר מדאי. וכיון שאינו ראי לחילוק אין גובה שיפועו עולה למידת התחום, ובזאת התוס' (ד"ה אין) שהקילו חכמים לסמוך על אמירה בעלמא, כיון שסורח לעלות על גביו, אמנם אם חוט המשקולת יורד כנגדו א"צ אפילו אמידה אלא מדלגת שפית הכותל.

נ"י: אין מקדר בעיר אלא כשאין חוט המשקולת יורד כנגדו, והיינו שאינו מותרקד ד' אמות מראש הגיא, אבל אם חוט המשקולת יורד כנגדו מודד מדידה י"א -ענין אלפים, (תרד"ה וכו'), אבל אם חוט המשקולת יורד כנגדו מודד מדידה י"א -ענין מודד אלא קרקעית הגיא.

עד כמה עומקו של גיא - לרב יוסף עד אלפים אמה, ובברייתא שנינו שלת"ק מבליעו רק בעומק אמה אמה ולא יותר, ולאחרים עד אלפים אמה, ורב יוסף סובר כאחרים. ולישנא בתרא רב יוסף סובר שמבליעים אפי' בעומק יותר מאלפים אמה, וז"ל שמתחילת ת"ק מחברתם היא כשאין חוט המשקולת יורד כנגדו דכיון שהוא ראוי קצת לחילוק אוליין ביה לחומרא, ורב יוסף מדבר כשחוט המשקולת יורד כנגדו שבוה אפילו ביתא במלפנים מודדו מדידה יפה. תרד"ה אי"א.

רש"י מבאר שחוט המשקולת הכונה לחוט של גבאים שיש בתחתיו משקולת, ור"ת (תרד"ה אבל) מבאר שהכונה שהמדורון משופע וחלק מנאז אוקו אדם יכול לרדת שם, דכיון שאינו ראוי לחילוק הקילו חכמים, אבל אפרש לרוב העולות שם מודדו מדידה י"א עם כל השיפוע. ועוד אומר ר"ת שהקוף רב שהוא עשיר בידו שופע הקילו לאומדו, אבל גיא ישפיע בידו אדם כפי שדרך לעשות סביביו לעיר לחוק, וכן גברד, לא תקילו לאומד אפילו באין חוט המשקולת יורד כנגדו, אלא מבליעו, ולרשב"ם כשאין חוט המשקולת יורד כנגדו אלא יש שם ד' אמות שוה שיעור חטוב. צריך להבליע, אבל אם אין בשיפוע ד' אמות ולא נוחא תשמשיהיה מדלגת את השיפוע ומודד רק למטה, ועל זה דנה הגמ' עד איה עומק מדובר, וכז"ל.

כיצד מודדים הר - ללישנא קמא הר המתלקט י' מתוך ד' שהוא מגביה י' טפחים במרתק של פחות מנ' אמות, ומבלעו שיש לא יצא חוץ לתחום, שלא יאמרו שהתחום מתום שלשם, אבל אינו יכול להבליעו מקדר, והיינו שולוקה החבל של

מתמטיקה נדר דווקא ביישוב מפני שצריך לזה ישוב הדעת. אבל למד"א אין פותחין בחרטה אלא ההבם מקומו בלא טעם **מותירים** שהווא מולך אר עומד או רכוב. רש"י ור"ת (תודה' תמותין) מבאז שפתחיהן בחרטה היינו ששואלים אותו אם הוא מתחשב על מה שגדל, ולזה א"ש יצוב הדעת, אבל אם אין פותחים בחרטה צריך דווקא פתח שאם היה יודע לדבר במסוים לא היה נדרד, לזה צריך ישוב הדעת.

ס"ה - **שיבור** - ראב"ע אמר שהווא יכול לטפור מתפילה אחר החורבן כי **אנו נחשבים כשיבורים**, אבל משיאר ענוונות א"א לפרטרים בטענה זו, שהרי שיכור הרי הוא כפיקח לכל דבריו כגון לקניינים ולעונשים, ואם עבר עבירה שיש בה עונש מיתה או דבר אחר, ומליק עונשיים אותו, הלא הגיע לשכתוהו של לוט הרי הוא כשיכור לכל דבר. רבא: שאינו מתפלל מן אבות בזמן ששכרות, לא יגיעו אליו צרות. ור"ת (תודה' סוס) מפרש שמי שבעת שמתגבר עליו ציון נטמן אותו שלא יתגבר, לא יגיעו אליו צרות. ולירוח' זה נאמר על מי שאינו מכסה את יצרו אלא מנגלו ויצא להלחם מנגד ולנבטשו.

ישוובת הדעת הנצרך התפילה ולדין ווליימוד התורה - כל שאין עדתו מיישבת עליו לא יתפלל, ושנאמר בצר אל יורה, וכתב רש"י שאין כוח פסוק, ואולי זה בספר בן סירא. והתוס' (ד"ה בצר) מביאים שהירושלמי למד שהמשיך אל יורה מדותיו ב"שופעי נא זאת עניו ושמורת ולא מייר' ואיתא התם שהבא מן הדרך לא יתפלל מטעם זה. ולר"ת המתנה לפסוק הישועך שועך לא בצר' כלומר שבעת צרה אלא העירוך שפיקתך. רבלי הניינא לא התפלל ביום שבת, ומוק ערובק אבל ישב בד"ר ביום שרור דרומית מנשבת בו. ולכתא בעיא צילותא - (דעת צללה) כיומא דאסתנא שמשנתבט ברוח צפניתה שהווא יום אורה תה לכל. אביי אמר שאם היתה אמו מבקשת ממנו איזה דבר אפילו עבודה קלה לא היה לומד כן שהווא למד, ורבא אמר שאם היתה עוקצת אותו כינה לא היה לומד. אבל מן הדרך לא יתפלל ג' ימים שמפני טורה הדרך אין עדתו מיישבת עליו. שמואל לא היה מתפלל בבית שיש בו שיכר שהריה משכרו, ורב פפא לא היה מתפלל בבית שיש בו דגי הרטנא בגלל הריח.

זמן לימוד התורה - י"א שלא נברא הלילה אלא לשינה והיוים לתלמוד תורה (ורב אחא בר יעקב היה לוח זמןין לימודו ביום שהיה קובע כמה פרקים ישנה ביום ולפעמים היה טורח במנוותיו ביום ופורע בלילה), וי"א שלא נברא הלילה מן ליל תקופת תמוז (תודה' אלא) אלא ללימוד תורה. וזה של רב חסדא שאלה אותו אם אינו חפץ לישן, וענה לה לישן אחרי שימיות.

מעלת היין - כל המתפתה ביינו יש בו מדעת קנוה דכתבי" ויורה ד' את ריח הניחוח", וכל המתיישב ביינו יש בו מדעת שבעים וקנים. אבל נברא אין אלא לנחם אבליים ולשלם שכר לרשעים ששוחים ושמוחים ומקבלים עולמים בחייהם. כל אדם שאין אין נשפר בתוך ביתו מימים אינו בכלל כרכה מגורה, אפילו אם הוא עשיר בדברים אחרים. בג' דברים איתא ניכר. אם הוא הגה, בכוסא אם עדתו מיישבת עליו ביינו, בכיסא אם נושאו עותן עמי ביום אדם מבטול, ובלעסא שאינו קפזן יותר מדא.

ס"ה: מתי נכרי אוסר בשתי הצרות זו לפנים מזו - אם בחצר הפנימית דרים ישראל ונכרי יש להם דריסת הרגל בחיצונה, ובחיצונה דר ישראל, רבי ריח אסור בשאר, ורב שיש דצהר גצה לרוב סובר ר"ג שיש געושה אסור הנכרי אוסר, ואמרו רב יוסף ד"א כ"ג אם אין ישראל דר בחיצונה הנכרי אוסר, ועוד שהרי רב התיי לישראל הפנימי לטלטל בפנימיות, והכשרה שרב סובר כרבי אעירזר בן יעקב שדווקא פשיני ישראל הנכרי אוסר, וכר"ע שרגל המזמורת באמקוה אוקסת שלא במקומה, ומילא אנפיה החיצונה זה נחשב שדריים עם ב' ישראלים ואיירוי שב' הישראלים עירבו יחד, דאי לאו הכי לר"ע גם בלי הנכרי אסור. וכן בישראל ונכרי בחיצונה וישראל בפנימית הנכרי אוסר, דאף בזה הנכרי מנחד להווא את הישראל, שמוא יבוא הישראל השני ויראהו.

נכרי שהשיכי רשותו שבפונדק לנכרי ויש בפונדק בתים הפתוחים לחצר והאסתנאים נכנסים בהם ואסורים על זה שבת, וי"א שיש עם הרבה חדרים הפתוחים לחצר, וגם נכון כדמיוש שהחורב שבתקולת אוסרים לה על זה. תורה' אקילעו), והשוכר הלך דוד באותה חצר שני ישראלים, והיו יראים שמוא הנכרי יבוא בשבת, (אמנם כל זמן שלא בא אינו אוסר. תודה' אקילעו, ולא היה עם הדא מבני ביתו אד אשתו. דאד הוא חר"מ מנייה משכירו ולקטן יכול לפתח. ו) והסתפקן תלמידי רב' רב חנינא אם היה יכולים לשכור את הרשות מהמשכיר, ואמר להם ר"ל שישכרו דספק דבריהם להקל, וכשיגיעו לרבותינו שברדום ישאלום, ואמרו להם רבותינו שברדום שיכולים לשכור מהמשכיר את רשותו תל לטלטל שם, רק אם המשכיר יכול לסלק משם את השוכר לפני סיום הכשירות.

שכירת רשות בשבת - י"א ששוכר כמערב דמי ואין שוכרים אלא במעוד יום, וי"א ששוכר כמבטל רשותו ומהנין לבית הלל אף בשבת אם הישראלים עירבו במעוד יום, אבל הנכרי אוסר כיון שאינו כאן, ואח"כ יבטלו רשותם לגבי אחד והיו מותרים להוציא.

ס"ו שוכר כמערב לקולא לענין שמועילה שכירות בפחות משהו פרוטה, ואפשר לשכור משכירו ולקטשו על הנתיב אם הוא נכרי כמו שאפשר לערב עם ישראל שכירו ולקטשו על נכרי, (אמנם היכא שישראל ונכרי דרית בבית אחד לא מהני עירוב של הישראל, וכן שנתנים שוים. ועוד אומר הנכרי היחיד לישראל חדר בבית שאינו יכול לטלטל משם, אל היו שכסריו ולקטשו. תודה' מערב.) והמשהו ששוירים בחצר אחת עם הנכרי אחד שזכר כולם כולם כמו שבב' הצרות שיש פתח ביניהם ויבאו לערב יחד אחד מערב בשביל כולם והוא שליח שלהם. ו"ל שמונתו לשכור בשבת אע"פ שאסור לערב בשבת, דלחומרא אין שוכר כמערב, דכל עירובין להקל.

באיזה חצר מויעל ביטול רשות-

לשמואל כל מקום שאוסרים על זה אם לא עירבו הוא רצו מערבים, אם שכחו ולא עירבו מבטלים ורשומם לאחד מוחם ותחשבת לן החצר שלו ומותר לטלטל בכלה ובכלל שלא יוצאו מהבתים לחצר אלא רק מביתו, כגון ב' הצרות זו לפנים מזו שאם הפנימית לא עירבה שפחתה היא אוסרת על החיצונה למ"ע, דרגל האסורה במקומה אוסרת למ"ע שלא במקומה, ואם עירבו לא עירבו מבטלים בני הפנימית רשומה לדרסתיה הלל' דמתוך שאוסרים על זה זה מבטלים על לזה, והיוו לשטיט אביי, אבל לרבא דווקא כשתנתו את עירובין בפנימית ודרים שטשטמערבם א"ב הצרות יחד לקחיים עירוב של בני חצר אחת ומיליכין אותו לשינה ואין צורך שמעטמערבם א"ב. ושכתא אביי החיצונה ולא עירב מבטל ב' ביטול רשות, לשמואל מוחה שני החיצונה יכולים לבטל את הרשות שיש להם בפנימית מותר העירוב, דאמרה ליה תקמיני שדרתיך ולא לעוות, (והיוני למ"ע, אבל לרבנן אפשר לומר כן גם ב' ביטול רשות), הפנימית מותרת, כיון שהיא יכולה לטגורא דהלת והדלת והסתלק מהחיצונה, והחיצונה אוסרת, אבל אם אחד מן הפנימית שכח אין מויעל ביטול רשות, דאם יבטל לבני פנימית החיצונה אוסרת עליהם דכיון שהעירוב בפנימית הם נכנסים ליה, ואין לומר לתקמיני שדרתיך ולא לעוות ויכ"ל, ותסגור הפנימית את הדלת ותבטלם, כיון שחתיליה העירוב בא ע"י (בן הפנימית), ואם יבטל רשותו לבני חיצונה, אין השתמשו רשות מוצר לחצר לשמואל אף היכא שהווא אוסר עליהם, כיון שהפנימית אסורה הם החיצונה אסורה, דרגל האסורה במקומה אוסרת עליה, ועוד שאין העירוב אצלם, לרבנן דאמרי שצריך לבטל רשות לכל אחד ואחד, אבל לר"א מבטל רשותו לבני פנימית

ובני החיצונה מותרים עמהם, ושנתנו את עירובם בחיצונה ושכתא אחד מן הפנימית את מן החיצונה לערב שנתנו אסורות ואין מויעל ביטול רשות, דאינו יכול לבטל רשותו לבני הפנימית להתייר את הפנימית לעצמה כיון שהעירוב אצלם ואם יבדלו מהחיצונה הם ישארו בלי עירוב, ואינו יכול לבטל רשותו לבני חיצונה כיון שאין ביטול רשות מוצר לחצר, ואין לומר שביטולו כל בני הפנימית את רשותם לוח שלא עירב. והיו רגל האסורה במקומה כיון שהווא יחיד, דאיה אוסרת שלא במקומה, אלא מילתא איה, דשרא בני הפנימית נעשו רגל האסורה במקומה, דכיון שביטולו רשותם בטל עירובם, והם אוסרים על בני החיצונה, ואין ביטול רשות מחצר לחצר.

וכל מקום שמעורבים ואין אוסרים אין מבטלים, כגון ב' הצרות הפתוחות למבוי או להרה"ה, שיש פתח ביניהם, ואם לאו מערבים, ואם לאו עירוב כל אחת מותרת לעצמה, דאין ביטול רשות מוצר לחצר דלא היקנו הנמים ביטול רשות אלא היכא דאסרי עליוהי." ולירוח"ה שיש ביטול רשות מוצר לחצר.

וכל מקום שאוסרים ואין מערבים אין מבטלים, כגון נכרי שהגיע בשבת, דאם הגיע מערב שבת הרי יכולים לשכור מאתמול לערב, וזמאי קרי ליה אוסרים ואין מערבים. ומבואר לשמואל אף ביטול רשות בשבת.

ביטול רשות בחורבה - לשמואל אין ביטול רשות בחורבה היכא שפתוחים לחורבה בתים משני צדדים, ואסור להשתמש בהם אם לא עירוב, דלא הקילו הנמים לבטל רשות בלא חצר שלפני השבית ששם עיקר תשמישן החצר, ולירוח"ה שיש ביטול רשות בחורבה, וצריכא שביטול פולגתייהו בחצי החורבה, והוי"א לשמואל אף מוצר לחצר אין ביטול רשות, מפני שכל אחת תשמישה לחוד, משא"כ בחורבה שהשימוש משותף, ומאיירך הו"א שרק בחורבה אמר ריו"ח שמועיל ביטול רשות, ולא מוצר לחצר, קמ"ל.

לשמואל אין בעירובין אף כלשון משנתנייה, והיינו ודא תנאי"א שהמבוי לחצרות כחצר לבתים" ולי"א מזה שמואל שאין מבוי נותר בלחי וקורה עד שיהיו בתים ותצורת הפתוחים לנכניו, שני הצרות מותרים ויבטי' בתים לחצר.

ס"ז: שני בתים מביטול צידוי ובאו נכרים וחקיפו מקומה מוציזה בשבת ושאר לפני הנמים כיון חצר שבתמים פתוחים לה, ואם מועיל ביטול רשות מותר לטלטל שם, דכל מוציזה הנעשית בשבת בין בשוגג בין במיזד שמה מוציזה, וכ"ש הכא שהנכרים עשאוה, לשמואל שאין ביטול רשות מוצר לחצר אף היכא שהם יכולים לערב יחד בדעין ג"כ שיהיו אוסרים זה על זה, כ"ש הכא שלא היו יכולים לערב יחד וגם לא היו אוסרים זה על זה. ואין מויעל ביטול, והאף לריו"ח שבתמבטלים רשות אף היכא שאוסרים זה על זה, ואם לאו, הם מבטלים, כיון שלא היו יכולים לערב יחד לפני שהוקפו, וצריך אין שאוסרים זה על זה או שיכולים לערב יחד.

נכרי שמת בשבת ויש שם שני ישראלים שלא שכרו ולא עירבו, לריו"ח ששוכרים רשות מוגו שהגיעו בשבת ואח"כ מבטלים רשותם זה לזה, ודאי ימועיל שהישראלים יבטלו רשותם זה לזה, ולשמואל שאין שוכרים, לרב ששת מבטלים הם שנתאמלו היו יכולים לשכור לערב, ולרב המונתא אין מבטלים, וחקיפו שנתאמלו לא היו יכולים לערב בלא שכירות. אף ביטול אלא בשוקים עירוב. ש"י. והתוס' (ד"ה א"ב) מביאים שמועיל שהנכרי גרע בשבת ובחצונה העירוב, וכיון ששכרם א"כ לבטל כיון שצריכים להם, אם אחרי שמת הנכרי א"א לבטל, כיון שהנכרי ביטל את העירוב, אבל באופן שהנכרי הגיע בערב שבת סוכרים התוס' שלכרעו יבולים לבטל.

נכרי הדר במבוי יש לו פתח נוסף לבקעה אפי' עיקר שימוש מבוי בהפתח השני הוא רק ד' ספחים, ואין הנכרי אוסר על בני המבוי, דינחא לא בפתח המיוחד לו משום שיש בו ארץ יותר מאשר בפתח לנכניו. וכל הפתח הנוסף פתוח לקרפף, לרב חנן בר אמאי אינו אוסר כיון שיש שם יותר אויר מנמבוי, ולרבה ורב יוסף ורב הונא אם הקרפף עד בית אסרים דלא נפשי אויריה אוסר, אבל יותר דנפשי אויריה אינו אוסר, ובישראל ששכח את עירוב נכמבוי יש לו פתח גם לקרפף, בית סאתים שראו להשתמש בו אינו אוסר דישראל אינו מוציא משאווא גדולים בשבת ולי בזה, יותר מבית סאתים שלא הוקף לדירה את הוקף כוללת האסור להשתמש בו לא ניחא ליה ביה ואוסר. רש"י. והתוס' (ד"ה וישראל) אדרבה אם הוקף לדירה היו כביתו ואוסר אף בבית סאתים.

ס"ז: דין קרפף - קרפף יותר מבית סאתים שלא הוקף לדירה, לריו"ח הזוקק לתוכו מרה"ר חייב הטאת אפילו בבית כור או כוריים, דמדאוירייתא חשיבי מה"ר' מנח המוציאי, אלא שאסור הנמים לטלטל שם כיון שאין בו דוירים, ורב הונא בר חנינא מקשה על דין זה מדין סעל שבים דלהלן, והגמ"ל מתרצת קושיתו.

טלטול בטלע שבים - סעל שבים אם אינו גבוה עשרה ורחב ארבעה מותר לטלטל עמוהו לים ומן הים לתוכו, ואף אם יש בו יותר מבית סאתים. ואם היה גבוה עשרה ורחב ארבעה, מותר לטלטל בתוכו כור או בית יורח מבית סאתים מפני שהווא הר"ה, אבל בותר מוח שהוור רבנן נכמילית לענין טלטול משום דמחוסר דירה ומיהלף בהרה"ה, ולטלטל מתוכו לים ומן הים לתוכו, י"א שאם יש בו עד בית סאתים דהוי מהרה"ה אסור אפילו בד' אמות, ואם יש בו יותר מבית סאתים מותר תוך ד' אמות אפי' שהווא גבוה עשרה, דהוי נכמילית אפילו לקולא, ודלא כתב יוחנן הני"ל, וי"א שרק אם יש בו יותר מבית סאתים מותר, דכיון שאסור מדרבנן לטלטל בכלול משום דמיהלף בהרה"ה, התיירו חכמים לטלטל מתוכו לים ומהים לתוכו שזה לא לכ"ח ולא חזר רבנן במילתא דלא כשחא, ואפי' שהנמים אסור לטלטל מרה"ה לכמילית, שם זה דבר שכיח, אבל אינו שכיח שהיה יותר מבית סאתים ליד נכמילית, דלא אמר נאסור יחשבו שהווא מהרה"ה ויבואו לטלטל בכלול שזה שכיח ויבואו ע"ז לטלטל גם בהרה"ה, ומכנה זה התייר ר"ת (תודה' ומאי) בנינה יתירה מבית סאתים שהם סביב לה' שי נכמילית, להנכים או להוציא את המפתח), אבל אם יש בו עד בית סאתים שמוותר להשתמש בכלול הוא מהרה"ה גמור, אסור הנכמים לטלטל מתוכו לים ומן הים לתוכו.

האי ינוקא אישתתף חמימיה במבוי שדרו בו אביי ורבה, רבה רצה להתייר להבאי' מים חמים מביתו. לבית אחא באותה חצר מנח מעירוב, ואמרו לו אביי שלא עירבו, וכשרצה להתייר מנח השיתוף (דחנן מבתי' באם שנתלפחו מותרים אף בחצר אם גם לא עירבו. ש"י. והתוס' (ד"ה נסמור) שם אירוי' שנכנס עירבו, וי"מ הלכה מעיקר דאם סופיקי שנתתו, והנה לעשות אם עירוב. א' ינומי אירוי' שנתלפפו בפת, ורבה סמי ביהשתף). אמר לו שלא ישתתפו, ואמר ורבה שיאמרו לנכרי חמיה, שזהו אביי להקשות שאם הזאה על הטמא שהיא שבות אינה דוחה שבת אפילו במקום מצוה כגון כדי שלטוח את הפסחה. סם המירה לנכרי אינה דוחה שבת והנכא אירוי' קודם מילה, אבל לאחרי מילה שזה פיקוח נפש, ואירוי' לנכרי זה משובח. תודה' והא), ולא נתן לו רב יוסף להקשות עלתה לפני שיעשה כן, מפני שהחללה הוא שנתכחם מורה הלכה, בדאוירייתא מקשים ואח"כ עושיים כ"ד שלא לעבור על דברי תורה, ודברדנן כגון עירובי' הצרות עושים ואח"כ מקשים לראת אם יפה הורה, ואחריי שאמר לנכרי להביא שאל מאי שנא מהמזה, וענה לו רבה שכיון שלא אמרו לגוי לחמם מותר, דהוי שבות שאין בה מעשה, ור"א ורבה שחללה הוא שבות מותר, דכיון שאם אביי ביקש לקחת

ס"ח

והסיבה שלא היה שם עירוב ושיתוף, מפני שרבה אין דרכו ללכת לשוק, ואביי היה טורח בגירסתו, ושאר בני החצר לא הגישו בדבר. ולא רצה אביי להקנות להם מפתיו, דכיון שאם אדם מבוי המבוי ביקש לקחת

מן השיתוף ולא נתנו לו בטל שיתוף, ואלא אינו יכול לתת להם בכל שבת ומבוא שאין בליבו שיהיה להם בוח חלק מגורו ויבטלו השיתוף, ולכן צריך להוחר שלא לערב בזה שהווא מקפיד עליו, כגון שהכניו לשבת או ככר נאה. תודה' ניון.) ולא הקנה להם רביעיות חומץ מאחד מחובות ביתו שזה שדר שאר דרך להקפיד עליו, ועיקר שיתוף בניו, וכן את החבית בחצר משום שקיים התחת השיתוף, ויספוק על רביעיות מתוכו כיון שיתוף לרוב, משום ש'משום שאין משתתפים באוצר' - בדבר האצור כמון בחיות אין זו פירות, משום שחן ברירה לדעת מה מתוכם הוא השיתוף ושפיקוח החבותי' ל"ל שקלה את השיתוף, ואמרו רב אושניא דהא דתניא ששנתתם באוצר החייא לבית הלל, וכדמצינו שפחלקו לגבי מחשבש להוציא מת דרך אחד הפתוחים או דרך הליון שיש בו ד' ספחים על"ד טפחים (דבפחות מזה אינו חשוב להציל את שאר הפתחים). שלב"ש דווקא בחשב קודם שמת זה מציל על דעתו הפתחים. בדלאו רכי' כנב נטמאו הכלים, ולא אשכחין שהובור הדבר מתפילה היא דעתו להוציא באותו פתח, ואפילו כלים שבאו לשם אחרי' המשיבש נטמאים, דכיון שבאה לטמא אותה מסולקת מחבשה אבל מביאה מחבשה שיתוף להבא, אבל למפעע האחרים נטמאן ולהבא. ולב"ה אף אחר שנות מותר' אף לטהר לים שהיו שם קודם מחשבש, דאמרינן שהובור שמתאמלה היא דעתו להוציא באותו פתח, (ובלא חישב כל הפתחים אפילו הלכותו של טפח על סמך נטמאים, והיוני אף לבית הנטמאים בעובי האיסקופה ואינם באהל המז, דכיון שכלים נטמאים לא מנחא מילתא באהא פתח הוא ויציא את המז, ואין הוא טעם אלא הלקאה גמירי לה, ואם נתתה אחד מזה הוא טמא דודאי יוציא באותו פתח וכולם (שהתוס'). ורבה סבר שלא בוח נחלקו ב"ש ו"ב,ה, או שהתנדו הוא לטמא נטמאן ולהבא, אבל למפעע כולם נטמאים אין ברירה. תודה' תניא. עוד כתבו התוס' (ד"ה אבם) שבר"ה מנחם מינוי שאין המחלוקת כאן אם יש ברירה, אלא אם מחשבש מועילה לטהר את הפתחים נטמאן ולהבא, וכן אם מועילה לענין עירוב היא שמוזהה להם כיון שהחללה לא הונח לשם עירוב.

האי ינוקא אישתתף חמימיה - מהורה רב לשאל את אמר הא היה צריכה ידולדת אחר שבעה אפילו אמרה צריכה אני אין מחללים עליה שבת אלא ע"י נכרי, ויחממוהו לתיעוק ע"י נכרי אגב אמו, ואף שאמרו אכלה חמור' שהו צנוק, אימרו ונתנבא בעלמא הוא דנקט ס'ל ואינה יודעת מה היא אוכלת. עוד היה מעשה ואמרו רבא ופלוני א"ל מבי גבירי שהיה פתוח לחצר, שאינו פתוח לחצר, כדי שלא יוציא כלים מביתו לחצר אירוי' בהיה, וביטל רשותו לבני חצר אחרת כדי שיביאו מחצירו מים חמים, דסבר כריו"ח שיש ביטול רשות מוצר לחצר, ולא ביטל רשותו לפני פנינו הכלים, ואח"כ הם יבטלו רשותם שביטול להם לגבוי, דס"ל שאין מבטלים וחוזרים ומבטלים, ואין הטעם משום שאירוי' הביטול נעשה כבן חצר אחרת ואין ביטול רשות מוצר לחצר, שהרי ס"ל שיש ביטול רשות מוצר לחצר, אלא הטעם שאין חוזרים ומבטלים הוא דלא הווי מילתא דרבנן כחוכא אטולאולא - שחוק ופתיח.

ס"ח: אם מבטלים וחוזרים ומבטלים- לרב מבטלים וחוזרים ומבטלים

ולשמואל אין מבטלים וחוזרים ומבטלים, לרב אשי נחלקו במחלוקת ר"א ורבנן אף המבטל רשות חצירו ביטל אף רשות ביתו. ומהו להם להנכים והוציאו מביתו, או לא, ויש שאינו תלוי במחלוקת זו, דר"א לא אמר כן אלא בבית חוצר, דאין אדם דר בבית בלי חצר, אבל אין כונת המבטל לסלק עצמו לגמרי, ורבנן לא אמרו אלא שלא אומרים שביטל דבר נוסף, אבל מה שביטל הוא אינו סילק עצמו מזה לגמרי, או ינוי טעמא משום אלא ליהו מילתא דרבנן כחוכא אטולאולא. ולרב ששת זה תלוי במחלוקת גמי בני שנתן רשותו לבני חצר מפני שנתתה לערב והוציא בשוגג, דר"מ אוסר משום שחוזר ומבטל, ולר"י אינו אוסר משום שאינו חוזר ומבטל, אמנם רבא מפרש שר"מ ור"י נחלקו אם גזרו שוגג אטו מזיד ובמידו למ"ע יכול לחזור בו, שהרי לא נכרה להם, וכגון שלא החזיקו בחצר אחרי הביטול לפני שחזר בו, אבל לכונ"ע אין חוזרים ומבטלים. (ואין זה שייך לקנס שוגג אטו מזיד, דכאן הוא עצמו בלא חזר הכי אסור, אלא זה מזירה. תודה' קנסו.)

ס"ט: האם צדוקי אוסר להשתתף במבוי- לת"ק צדוקי (וה"ה ביתוס')

הרי הוא נכרי שהווא יכול לטלטל במבוי ואינו יכול לבטל רשותו. ובעשית ר"ג סובר ר"א שצדוקי אינו נכרי ואינו אוסר ריכול לבטל רשותו, ומעשה בצדוקי אחד וכ' והוציאו את הכלים למבוי והנכניסו כלים מהמבוי לבית (בחד מניהוהו סגן, דהוי חזקה כשעשים דבר שתייה אסור ללא ביטול. תודה' הוציאו) כדי שלא יוציא צדוקי יואסור, דמה ששינוי שמי שנתן רשותו והוציא אוסר (לר"י דווקא במבוי הנהדר שקולא להשתתף, ולר"מ אף בשוגג דגזרו שוגג אטו מזיד), ולא"י דווקא כשלא החזיקו בני מבוי במבוי יכול להוציא ולבטל, אבל בהחזיקו משקשש היום (דחוקה מנעוד יום לא מנחא) אינו אוסר. (ומי שהוציאי לפני שנתן רשותו, לר"י אם הוציא בשוגג יכול לבטל אבל במזיד אינו יכול לבטל דמחלל בשבת אינו יכול לבטל בלי שכירות, ולר"מ אף במזיד יכול לבטל אלא שהווא מומר לחלל שבת. ש"י. וכתבו התוס' (ד"ה הוציא) ד"א אירוי' בפרהסיא, שרק בזה לר"י אינו יכול לבטל, וא"כ לר"מ א"ב בפרהסיא יכול לבטל. עוד כתבו התוס' (ד"ה כאן) שיצוא לפי ש"ש אפילו באיסור דרבנן יום מומר. ולפי זה הצדוקים והכותניו היו נזוירים בדברנן מפני שר"י יראים מהנחמיהם. אבל התוס' מבארים שאין מתוך משום מומר. דמזמור לא שייך אלא ברוב הלל שבתות ואינו נזרר ללל, וכל מקרה אורש שהוציא, ונתקם הוא רק לאותה שבת, ואם כיון יכול לבטל אחרי שתחזיקו או לא, ורב יוסף גורס שלר"מ בין בשוגג ובין במזיד אין אוסר. ולרבי יהודה ר"ג סובר שצדוקי נכרי ואינו יכול לבטל, ואמרו להם מהרו ועשו צריככם במבוי קודם שתתשן צדאח"כ תהיו אוסרים, ולולאשנ בתרא ר"י סובר שמומר לחלל שבתות בפרהסיא אין יכול לבטל, אבל בצינעא יכול לבטל, ואם שראוה את הנשיא וכדו' מסתרי דעלמי שחשיב בצינעא, כדמצינו שישראל יצא לרה"ר את חזרתמא דמדושה"י י"א טעמא של ע"ד עם החותמת מין אחר, ורש"י מפרש שהו קשר של בושים, וכשראה את רבי יהודה נשיא' כיסה אותה, ואמר ריו"נ שלר"י יכול לבטל רשות.

ס"ט: דין מומר- לרב הונא המחלל שבתות בפרהסיא הרי הוא ישראל

מומר. לרב חנמן בר יצחק סובר דר הונא שמומר לטובה אינו מומר לכל התורה (וכרבנן שההשוד לדבר אחד אינו חשוד לכל התורה, ע"ד שיעבוד עבדות נכונים), ואמנם לדין ביטול רשות (ע"י אמירת רשותי קניהו ר"ה רשותי מבוסלת לך, וא"צ מעשה קנין) מי שאינו משמרו שבתות בשוק בפרהסיא חשיב מומר' אבל בצינעא אינו נחשב מומר, אבל לר"מ שחשוד לדבר אחד הוא חשוד לכל התורה, אפילו בשנא עבירות שבתורה נעשה מומר. ולרב אשי בר הונא סובר כדעת הגאון שחממיר בשבת כמ"ע, ד'בעי' ל"ה חשוד לכל דבר, דכל המודה בעי'י כפך בכל התורה, דכתבי' בעי'י י"א שהנו לא מעשו את כל המצוות האלה), ולדבריו מומר לשבת חשיב מומר לכל דבר.

ממי מקבלים קרנות - אין מקבלים קרנות ממומר לכל התורה, דכתבי" מ"כס" ולא כוללם, וכן מנכרי מקבלים רדום ידובת דכתבי" מ"כס" בכח חילקת' ולא באומות, אבל מקבלים קרנות מפושעין ישראל כדי שיכנס בתשובה, ואם ידחו אותם בידיים הם לא יחזרו, ויש שפירש' מומר לבטל יין לע"י ולחלל שבתות בפרהסיא אין מקבלים, דסבר האי תנא ששבת המורה כמו ע"י.